

Mokymosi stiliai. Mokymosi paradigma. Kaip reikėtų mokyti mokinį mokytis?

monika.bilotiene@nmva.smm.lt

2012 12 17-19

Vilnius

MOKYMO KOKYBĖ

Mokymo nuostatos ir būdai:

- Dėmesys mokymosi poreikiams ir stiliams.
- Ugdomosios veiklos formų (strategijų, būdų, metodų, užduočių) tinkamumas mokymosi motyvacijai ir mokinių aktyvumui palaikyti.
- Individualaus, grupinio ir visos klasės mokymo (si) derinimas.

Mokymosi stiliai

Mokymosi stilius – tai pamėgtas galvojimo, informacijos apdorojimo ir supratimo būdas.

Mokymosi stiliai

- Nėra vienintelio dominuojančio mokymosi stiliaus.
- Skirtingi mokymosi stiliai susiję su daugialypiu žmogaus intelektu.

Mokymosi stiliai (dominuojantis intelektas)

- **Erdvinis, vizualinis**- piešimas, schemų braižymas.
- **Asmeninis/ vidinis**- savo jausmų supratimas, vidinė disciplina.
- **Tarpasmeninis** – buvimas komandoje, bendradarbiavimas.
- **Matematinis/ loginis** – loginis darbas su skaičiais, ryšių tyrinėjimas.
- **Verbalinis/ lingvistinis** – pristatymas, prasmės perteikimas, debatai.
- **Kūno/ kinestezinis** - vaidmenų žaidimai.
- **Aplinkos/ gamtininko** – rūpinimasis aplinka, savo veiklos pasėkmių supratimas.

Mokymosi stiliai

Poreikių tenkinimas per įvairesnes užduotis:

- **Skaitymą,**
- **Rašymą,**
- **Klausymą,**
- **Kalbėjimą.**

IŠSAUGOMA IR ATGAMINAMA

- 10% to, ką išgirstame;
- 15% to, ką matome;
- 20% to, ką matome ir girdime kartu;
- 40% to, dėl ko diskutuojame;
- **80% to, ką patiriame tiesiogiai ir praktikuodami;**
- **90% to, ko mes mokome kitus.**
- 10% perskaitytos informacijos
- 20% to, ka išgirstame
- 50% perskaitytos ir išgirstos
- **90% praktiškai pritaikytų žinių**

MOKYMO(SI) STRATEGIJOS

- Mokymasis bendradarbiaujant.
- Bloomo taksonomija.
- Susiliejančias ugdymas.
- Marzano taksonomija.

MOKYMO (SI) MODELIAI

- **Tiesioginio mokymo pamokos struktūra.**
- **Vaidmeninių žaidimų pamokos struktūra.**
- **Mokymasis tyrinėjant.**
- **Elgesio ugdymo modeliai.**
- **Socialinio ugdymo modeliai.**

APIBENDRINIMUI

- Mokymo ir ugdymo modeliai yra tarsi patiekalų receptai, kuriais remiantis galima paruošti gerus pietus. Kai kuriais atvejais vieno modelio pakanka visai pamokai organizuoti, kitais reikia susikurti savą dviejų ar daugiau modelių derinį.
- Modelių kaitaliojimas paverčia mokymąsi patrauklesniu ir labiau atitinkančiu mokymosi poreikių įvairovę, tačiau įvairovė negarantuoja pamokų sėkmės. Kiekviena metodika veiksminga tik tam tikriems tikslams tam tikrose klasėse tam tikromis aplinkybėmis siekti.

KAS VYKSTA MOKYKLOJE

MOKYMAS AR MOKYMASIS?

MOKYTIS - TAI KURTI PRASMĘ

Mokymas(is)

- *Nuo* tobulo *atkartojimo* to, kas buvo mokoma.
- *prie* aktyvaus *prasmių kūrimo* proceso.

PAMOKOS ASPEKTŲ KORELIACINIAI RYŠIAI

	Planavimas	Mokymas	Mokymasis	Pagalba	Vertinimas	Santykiai	Aplinka	Pasiekimai
Planavimas	1							
Mokymas	0,754	1						
Mokymasis	0,619	0,687	1					
Pagalba	0,603	0,639	0,587	1				
Vertinimas	0,640	0,642	0,566	0,624	1			
Santykiai	0,559	0,586	0,602	0,518	0,514	1		
Aplinka	0,534	0,559	0,494	0,472	0,474	0,504	1	
Pasiekimai	0,672	0,626	0,594	0,570	0,645	0,499	0,477	1

ŠIUOLAIKINIS MOKYMAS

Mokytojas negali tiesiog sukurti ir pateikti mokiniui teisingą pasaulio vaizdą. Reikia mokyti gaunamas **žinias interpretuoti**, jomis remiantis **spresti** konkrečias problemas

KRITINIO MAŠTYMO SISTEMINIS MODELIS:

mokymasis bendradarbiaujant, Bloomo taksonomija, susiliejančias ugdymas

Šie ugdymo būdai remiasi **konstruktyvizmo teorija**.

Skatinamos kiekvieno vaiko pastangos ir gebėjimai **pačiam formuoti mokymosi procesą**.

Atpažinti, **kaip kiekvienas vaikas mokosi** ir iš to planuoti mokymą.

DARBAS GRUPĖSE

Pirmas žingsnis – Teksto skaitymas (žinios).

- Skaitomas tekstas (kiekvienas pasirenka):
- pabraukiant svarbiausias mintis, tezes,
- išrašant raktinius žodžius,
- sudarant minčių žemėlapi,
- pildant lentelę: teiginys/pavyzdys ir t.t.

Teigti, atkartoti, apibrėžti, apibendrinti.

DARBAS GRUPĖSE

Antras žingsnis – Suvokimas (suprantamas žinojimas). Duotą tekstą:

- **Paaiškinti** – dėstyti, komentuoti.
- **Interpretuoti** – aiškinti savo žodžiais kaip suvokiame.
- **Klasifikuoti** – skirstyti daiktus, reiškinius, sąvokas
- **Apibūdinti** – nusakyti esminius dalykus, keliais žodžiais nusakyti.

DARBAS GRUPĖSE

Trečias žingsnis – pritaikymas, gebėjimas padaryti tai, kas buvo parodyta.

- **Pritaikyti** – atlikti tai, kas buvo parodyta.
- **Naudoti** – kaip priemonę, įrankį kokiam nors tikslui pasiekti.
- **Apskaičiuoti** – apsvarstyti, apgalvoti.
- **Sudėti** skyrybos ženklus.

DARBAS GRUPĖSE

Ketvirtas žingsnis – analizė “peilio” ir “akinių” metodu.

- **Suklasifikuoti** – suskirstyti daiktus, reiškinius, sąvokas.
- **Palyginti** atsižvelgiant į kitus reiškinius, į aplinkybes, į sąlygas, į esamą būklę.
- **Paaiškinti** logiškai (nuosekliai).
- **Nurodyti** priežastis ir padarinius.

DARBAS GRUPĖSE

Penktas žingsnis – sintezė - sukurti, sugalvoti, sumodeliuoti.

- Išspręsti problemą.
- Parašyti apžvalginį ar kritinį straipsnį.
- Suprojektuoti lankstinuką, brošiūrą, plakatą...
- Pateikti siūlymų kaip pagerinti padėtį, naujas tyrimas.
- Sukurti strategiją, modelį, priemonę.
- Sukurti hipotezę.
- Pateikti naujų idėjų.

DARBAS GRUPĖSE

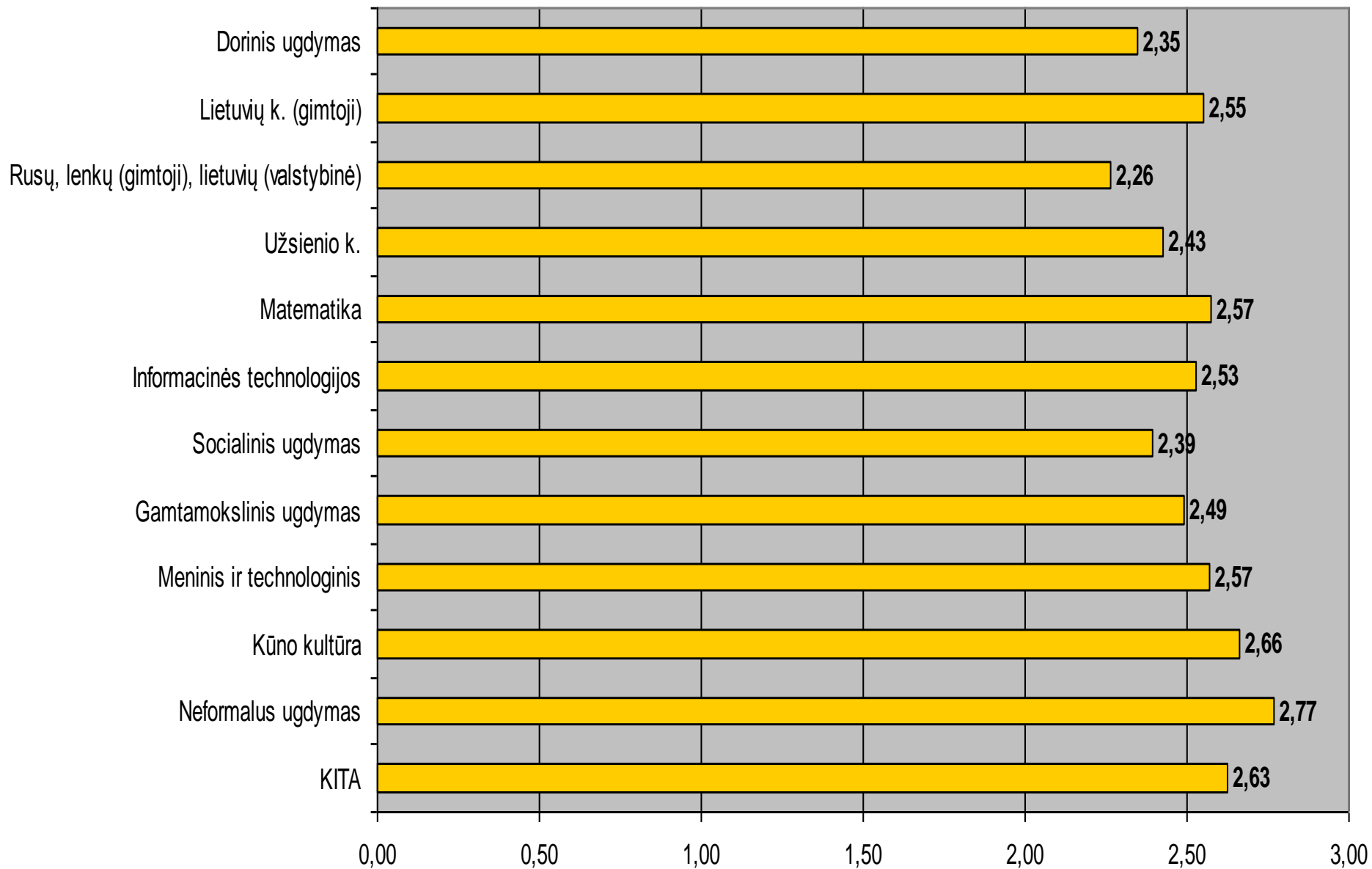
- Šeštas žingsnis – įvertinimas – privalumų ir trūkumų nustatymas.
- Kitiškai įvertinti.
- Gretinti ir priešinti dvi panašias idėjas.
- Išvardinti privalumus ir trūkumus, argumentus, nuomonę pagrįsti įrodymais.
- Diskutuoti
- Įvertinti savo baigtą darbą ir kaip sekėsi dirbant.

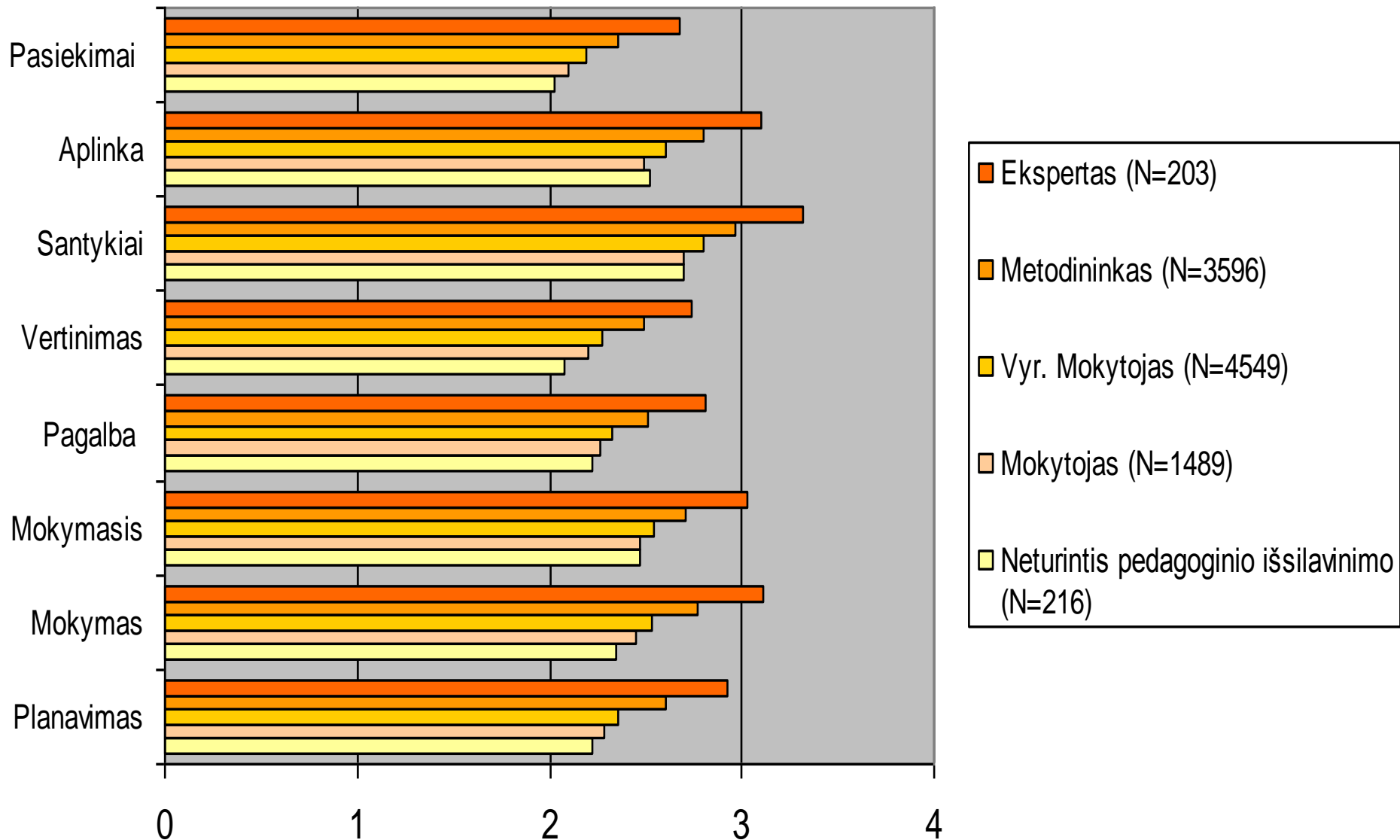
- Pradėkite pamoką trumpa ankstesnio mokymosi apžvalga.
- Pateikite naują medžiagą nedidelėmis porcijomis, pažingsniui, sudarydamas sąlygas mokiniams pasipraktikuoti po kiekvieno žingsnio.
- Ribokite medžiagos, su kuria mokiniai turi dirbti vienu metu, kiekį.
- Pateikite aiškius bei detalius nurodymus ir gerus paaiškinimus.
- Užduokite daug klausimų ir tikrinkite supratimą.
- Skirkite daug aktyvių praktinių darbų kiekvienam mokiniui.
- Vadovaukite mokiniams, kai jie pradeda mokytis praktinio taikymo.
- Mąstykite garsiai ir demonstruokite veiklos žingsnius.
- Pateikite išbandytus problemų sprendimo modelius.
- Paprašykite mokinių paaiškinti, ką jie išmoko.
- Patikrinkite kiekvieno mokinio atsakymus.
- Sistemingai teikite grįžtamąją informaciją ir taisykite klaidas.
- Daugiau laiko skirkite paaiškinimams.
- Teikite pakankamai pavyzdžių.
- Jei būtina – mokykite iš naujo

SKIRTINGŲ DALYKŲ PAMOKŲ VERTINIMAI

Pamokų aspektų vertinimo vidurkiai pagal mokytojų kvalifikacinę kategoriją

MOKYTOJŲ KVALIFIKACIJA

Mokytojų kvalifikacinė kategorija pagal klasių koncentrus (proc.)

